

Sygn. akt III Ca 737/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Tomasz Pawlik

Sędzia SO Andrzej Dyrda (spr.)

SR del. Marcin Rak

Protokolant Aleksandra Sado-Stach

po rozpoznaniu w dniu 17 września 2014 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa S. B. i K. B.

przeciwko S. Ż.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim

z dnia 14 stycznia 2014 r., sygn. akt I C 1049/13

- 1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że oddala powództwo;**
- 2. zasądza od powodów solidarnie na rzecz pozwanego kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.**

SSR (del.) Marcin Rak SSO Tomasz Pawlik SSO Andrzej Dyrda

Sygn. akt III Ca 737/14

UZASADNIENIE

Powodowie K. B. i S. B. prowadzący działalność pod firmą (...) s.c. w W. wniosli o pozbawienie wykonalności tytułu egzekucyjnego – wydanego przez Sąd Apelacyjny w Krakowie w sprawie Acz 1331/12 z dnia 17 września 2012r. w zakresie punktu 2 co do zasądzenia od powodów 3.600 zł oraz domagali się zasądzenia od pozwanego S. Ż. kosztów procesu. W uzasadnieniu podali, że tytuł wykonawczy nie istnieje, o czym świadczy orzeczenie Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju z dnia 16 maja 2013r. w sprawie o sygn. akt I C 1034/12/K.

Pozwany S. Ż. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powodów kosztów procesu. Podniósł, że z motywów rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju wynika, że podstawą uwzględnienia powództwa nie było potrącenie, a fakt zbycia wierzytelności na rzecz pozwanego.

Sąd Rejonowy w Wodzisławiu Śląskim wyrokiem z dnia 8 stycznia 2014r. pozbawił wykonalności w punkcie 2 (drugim) tytuł wykonawczy – postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 17 września 2012r sygn. akt I ACz 1331/12

zaopatrzone w klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 11.01.2013r. oraz zasądził od pozwanych solidarnie na rzecz powodów 180 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Orzeczenie to poprzedził ustaleniem, że Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Wodzisławiu Śląskim – Ł. T. prowadzi egzekucję z wniosku pozwanego przeciwko powodom na podstawie postanowienia Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 17 września 2012r. (sygn. akt I ACz 1331/12) w zakresie punktu 2-go postanowienia, którym zasądzone od powodów solidarnie na rzecz D. Ż. 3.600 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego. Wyrok zaopatrzono w klauzulę wykonalności także na rzecz następcy prawnego wierzycielki – S. Ż. jako nabywcy wierzytelności przysługującej D. Ż. przeciwko powodom. D. Ż. scedowała swą wierzytelność przeciwko powodom na rzecz pozwanego.

D. Ż. winna zapłacić powodom 13.368,20 zł tytułem kosztów sądowych oraz 7.414,14 zł z odsetkami od 6 maja 2006r. na mocy prawomocnych orzeczeń (...) w L. z dnia 4 lipca 2001r., 18 maja 2009r. i 8 października 2009r.

Wyrokiem z dnia 9 maja 2013r. (sygn. akt I C 1034/12) Sąd Rejonowy w Jastrzębiu Zdroju pozbawił wykonalności tytuł wykonawczy tj. p.2 postanowienia Sądu Apelacyjnego j.w., zasądzając od pozwanej D. Ż. na rzecz powodów koszty procesu. Wyrok w zakresie rozstrzygnięcia o roszczeniu głównym jest prawomocny.

Pismem z dnia 10 maja 2013r. powodowie zwrócili się do komornika sądowego Ł. T. o umorzenie egzekucji w stosunku do nich, a to w związku z wyrokiem Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju z dnia 9 maja 2013r. (sygn. akt I C 1034/12). Wezwanie pozostało bezskuteczne.

Mając na względzie powyższe, Sąd Rejonowy zakwalifikował roszczenie powodów w oparciu o art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. Wskazał, że w niniejszej sprawie powodowie powoływali się co prawda na tytuł egzekucyjny wydany na rzecz wierzyciela A. Ż., jednak jej następcą prawnym jest pozwany jako ten, który przejął od swej poprzedniczki wierzytelność przeciwko powodom. Nie wnikając w to, czy powodowie z poprzedniczką prawną pozwanego skutecznie dokonali potrącenia i nie wnikając w ustalenia dokonane w uzasadnieniu wyroku Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju, Sąd ten stwierdził, że istotne znaczenie ma fakt pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego – postanowienia Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 17 września 2012r. w punkcie drugim prawomocnym już wyrokiem. Sąd ten nadto wskazał, że rozpoznając niniejszą sprawę nie jest związany ustaleniami sądu cywilnego zawartymi w uzasadnieniu wydanego rozstrzygnięcia.

Sąd wskazał, że prawomocność materialna rozszerzona pozwala na stwierdzenie, że wyrok uwzględniający powództwo z art. 840 k.p.c. przeciwko poprzedniczce prawnej pozwanego jest skuteczny także względem niego.

Z tych też względów, Sąd Rejonowy mając na względzie podane okoliczności powództwo uwzględnił, a o kosztach procesu orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c.

Apelację od tego orzeczenia wniósł pozwany zarzucając naruszenie przepisów prawa procesowego, a to: art. 365 § 1 k.p.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie tegoż przepisu i przyjęcie, iż na jego podstawie Sąd orzekający jest związany wyrokiem Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju z dnia 9 maja 2013r. (sygn. akt I C 1034/12) w taki sposób, że rozstrzygnięcie w nim zawarte oddziałuje na treść wyroku w niniejszej sprawie, oraz poprzez nie uwzględnienie, iż ustalenia dotyczące skuteczności zarzutu potrącenia dokonane przez Sąd Rejonowy w Jastrzębiu Zdroju nie są wiążące dla składu orzekającego w niniejszej sprawie; art. 233 § 1 k.p.c. jako, iż sąd nie dokonał oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, a w szczególności nie dokonał oceny czy podstawy pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego wydanego na rzecz poprzedniczki prawnej pozwanego powodują wygaśnięcie lub niemożność dochodzenia wierzytelności także przez pozwanego, a w szczególności czy zobowiązanie powodów wygasło wskutek potrącenia dokonanego wobec poprzedniczki prawnej, podczas gdy analiza całokształtu materiału dowodowego uzasadnia twierdzenie, iż skutek taki nie nastąpił; art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie tego przepisu i pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego wydanego na rzecz pozwanego podczas gdy roszczenie nim określone ani nie wygasło ani nie nastąpiły okoliczności powodujące niemożność jego dochodzenia przez p[ozwanego.

Nadto zarzucił również naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 498 § 1 k.c., poprzez niewłaściwe zastosowanie tego przepisu, a polegające na tym, iż sąd uwzględnił powództwo pomimo tego, iż oświadczenie powodów z 12 października 2012r. o potrąceniu skierowane do poprzedniczki prawnej pozwanego nie mogło być skuteczne z uwagi na brak tożsamości po stronie wierzycieli i dłużników.

Na tych podstawach wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa i zasądzenie od powodów solidarnie na rzecz pozwanego kosztów procesu.

W odpowiedzi na apelację pozwani wnieśli o oddalenie apelacji oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów kosztów postępowania prawem przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Sąd pierwszej instancji prawidłowo zakwalifikował roszczenia powodów przyjmując za podstawę prawną swego rozstrzygnięcia przywołane przepisy prawne, a następnie ustalił wszystkie okoliczności faktyczne istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Poczynione ustalenia dotyczące okoliczności faktycznych mają podstawę w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, który w zakresie dokonanych ustaleń jest logiczny i wzajemnie spójny, natomiast informacje zawarte w poszczególnych źródłach dowodowych nawzajem się uzupełniają i potwierdzają, przez co są w pełni wiarygodne. Ustalenia te Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własne.

Niemniej jednak wyprowadzone z nich wnioski, nie były prawidłowe.

Powództwo przeciwegzekucyjne (opozycyjne) z art. 840 k.p.c., stanowiąc sposób obrony merytorycznej dłużnika przed prowadzoną egzekucją, pozwala na pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego, jeżeli prowadzenie egzekucji na podstawie tego tytułu narusza prawa podmiotowe dłużnika wynikające z prawa materialnego.

Nie ulega wątpliwości, iż okoliczności wskazane przez powodów uzasadniają zakwalifikowanie ich powództwa na podstawie art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. Zgodnie z treścią tego przepisu, dłużnik może wytoczyć powództwo w celu pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie.

Okoliczności takich w niniejszym postępowaniu powodowie nie wykazali.

Powodowie zasadność swojego roszczenia motywowali okolicznością pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego (postanowienia Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 17 września 2012r. (sygn. akt Acz 1331/12) w zakresie punktu 2 co do zasądzenia od powodów na rzecz D. Ż. kwoty 3.600 zł), na mocy orzeczenia Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju z dnia 16 maja 2013r. w sprawie o sygn. akt I C 1034/12/K.

Z faktu tego, skutków orzeczenia Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju z dnia 16 maja 2013r., wywodzili daleko idące skutki rozszerzonej prawomocności materialnej określonej art. 365 § 1 k.p.c., które w ich ocenie stanowiły podstawę do stwierdzenia, iż roszczenie pozwanego nie istnieje.

Zgodnie z art. 365 § 1 k.p.c., orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby. Powodowie pomijają przy tym, że związanie prawomocnym orzeczeniem innych osób, które nie były stroną postępowania (w tym przypadku pozwanego), musi wynikać z przepisów ustawy. W niniejszym przypadku, ustawa nie przewiduje rozszerzonej prawomocności materialnej orzeczenia, co czyniło obowiązkiem sądu zbadanie zaistnienia przesłanek określonych art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. w niniejszym stanie faktycznym.

Podstawą pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego (postanowienia Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 17 września 2012r. (sygn. akt Acz 1331/12) w zakresie punktu 2 co do zasądzenia od powodów 3.600 zł)

była okoliczność, iż dotychczasowy wierzyciel (cesjonariusz) wskutek umowy cesji, przestał być wierzycielem. Wierzytelność stwierdzona tym tytułem była przedmiotem cesji pomiędzy D. Ż. a S. Ż.. Zatem w miejsce dotychczasowego wierzyciela wstąpił nowy podmiot, któremu w stosunku do powodów, w dalszym ciągu przysługuje wierzytelności. Powodowie tymczasem, do czego byli zobowiązani zgodnie z art. 6 k.c., nie wykazali, że w stosunku do pozwanego (cedenta) zaszły zdarzenia prowadzące do wygaśnięcia zobowiązania lub zdarzenia, wskutek których zobowiązanie nie może być egzekwowane.

Stąd też apelacja pozwanego, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., musiała odnieść skutek, czego konsekwencją było oddalenie powództwa.

SSR (del.) Marcin Rak SSO Tomasz Pawlik SSO Andrzej Dyrda